

P&K

7 OCT. 1955

Marihuana

453/01/

MARIHUANA — ook wel haschisch genaamd — is een product van de (Indische) hennepplant, die vooral in Centraal-Azië, maar ook in gematigder klimaatstreken wordt verbouwd. Men kan de bladeren, de bloemen en de hars laten drogen, fijn snijden tot shag-tabak en er een sigaret van draaien. Soms wordt het sijnemalen product met suiker vermengd en tot pillen gedraaid. Ook kan men thee zetten van de gedroogde bladeren. „Vrolijkheidsthee” wordt die drank genoemd.

Met de marihuana-sigaret maakte ik enkele jaren geleden, in Kopenhagen, kennis. De eerste sigaret die ik toen rookte liet me volkomen onbewogen en ik keek met verbazing naar mijn metgezellen, die in een toestand van grote opgewekt-hed en spraakzaamheid raakten. Later bleek me, dat de invloed van marihuana gefnuikt wordt door de onwil die men — opgevoed in de vrees jegens narcotica — koestert. Men moet de uitwerking begeren om er de invloed van te ondergaan. Psychisch verzet doodt het effect. Toen ik dit verzet liet varen, onderging ik de uitwerking.

Het meest verbluffend was het wegvallen van het tijdsbegrip. De tijd leek on-

begrensd. Ik meende dat ik urenlang praatte en lachte; een blik op de klok leerde me, dat er nauwelijks vijf minuten verstreken waren. Ook het besef van ruimte vervaagde, kleuren leken feller, geluiden luider. Sterk trof me mijn concentratie op zeer afzonderlijke details, losgemaakt uit het verband. Alle aandacht kon onverhoeds vallen op de hand van de naastzittende, het stemtimbre of een alledaags woord van een gespreksgenoot, één enkele bloem in een boekje.

Deze ontrefeling van al het omringende, dit schier helderziende inzicht in de absurde eenheden waaruit de werkelijkheid was samengesteld, maakte alles in hoge mate lawekkend.

Die eigenschap, samen met de toestand van algemene behaaglijkheid waarin men meestal komt te verkeren, verklaart wellicht de bijzondere en voortdurende hilariteit van een gezelschap marihuana-gebruikers.

HET is een onaangename journalistieke gewoonte om te schrijven over alles wat men beleeft. Ik vind echter in de recente „marihuana-processen” die in ons land worden gevoerd en die grote ruchtbaarheid krijgen, een gerede aanle-

ding om deze notities te maken. Niet alleen aan marihuana-handelaars, maar ook aan marihuana-gebruikers worden vrijheidsstraffen opgelegd. Dit laatste lijkt mij in hoge mate aanvechtbaar. Men kan marihuana-gebruik verderfelijk achten; klakkeloze bestrafing is dan even onrechtvaardig als vroeger de processen tegen geesteszieken. Ik wil niet in het minst be-

Vandaag:

JAN VRIJMAN

weren, dat marihuana-gebruikers „geestesziek” zouden zijn; maar het is toch wel duidelijk dat mensen die zichzelf willen en wettens, lichamelijke en geestelijke ten verdere willen leiden”, bij een proces recht hebben op de bijstand van psychiaters, waarmee men anders bij onze rechtbanken zo vlot is.

Zonder de nadelen te onderschatten betwijfel ik echter of marihuana-gebruik zo verderfelijk is, als uit de hel-en-verdoemenisbetogen van sommige officieren van justitie afgeleid zou kunnen worden. Marihuana verschildt in tal van opzichten van zware narcotica (morfine, cocaine, heroïne). Van verslaving is geen sprake, hoogstens van gewoontevorming. Het breken met gewoontegebruik heeft geen lichamelijke of geestelijke

stoornissen ten gevolge. Nog nergens ter wereld is iemand aan het direct gebruik van marihuana gestorven. Er zijn voorbeelden van marihuana-gebruikers, die overgingen tot morfine etc.; maar er zijn eindeloos veel meer voorbeelden van personen die hiertoe overgingen zonder een voorafgaand marihuana gebruik. Ik heb mensen ontmoet, die tien jaar of langer marihuana gebruikten, zonder dat daarvan fysieke gevolgen te bespeuren waren.

Stellig kunnen er, bij buitensporig en langdurig gebruik storende werkingen optreden; maar dat geschiedt evenzeer bij buitensporig en langdurig alcoholgebruik. En wie doodonschuldige sigaretten rookt, heeft al een groter kans tot de kankerpatiënten van morgen te behoren dan niet-rokers.

MET dit alles heb ik niet de geringste bedoeling het gebruik van marihuana te verdedigen. Evenmin wil ik het psychologische vraagstuk aansnijden: waarom gebruikt men marihuana? Mijn enige opzet was dit nauwelijks doorvorste onderwerp in de belangstelling en de discussie te plaatsen, nu de wet ook in ons land niet slechts de handelaars maar tegelijk de gebruikers met zulke krasse straffen ten lijf gaat.